

.....

МЕТОДОЛОГІЯ, ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

.....

УДК 35.088.6:351.863.1

М. В. Канавець

кандидат наук із державного управління, директор
Центру адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу

ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ У ГАЛУЗІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ: ЗАРУБІЖНИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД

У статті здійснено теоретичний аналіз процесу модернізації підготовки фахівців для системи забезпечення економічної безпеки України, окреслено проблеми та завдання, що стоять перед державними службовцями системи державного управління економічною безпекою, узагальнено та систематизовано зарубіжний і вітчизняний досвід із цих питань. Розглянуто інноваційні методи в системі навчання державних службовців, визначена роль безперервної освіти державних службовців як одна з умов забезпечення економічної безпеки України.

Ключові слова: зарубіжний досвід, модернізація, кадрова політика, підготовка державних службовців, економічна безпека, державне управління, інноваційні методи навчання, компетентність, метод case-study, безперервна освіта.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку України з огляду на активізацію інтеграційних процесів усе гострішого значення набуває формування економічної безпеки, яка характеризує здатність країни протистояти дестабілізуючій дії різноманітних внутрішніх і зовнішніх загроз, забезпечувати сталий розвиток суспільства та конкурентоспроможність у світовій системі господарювання.

Формування економічної безпеки країни – це динамічний процес, який охоплює економічні, політичні, соціальні аспекти, питання демократизації та духовності. В умовах посилення інтеграційних процесів набуває актуальності проблема формування комплексу економічної безпеки України, розроблення шляхів протистояння новим зовнішнім і внутрішнім загрозам національним економічним інтересам та подолання впливу деструктивних чинників, таких як гальмування та непослідовність процесу реформування,

ефективність державного управління та високий рівень корупції.

Стратегією сталого розвитку «Україна-2020» визначено, що інтеграція в політичні та економічні структури ЄС є пріоритетним напрямом для України. Угода про асоціацію між Україною та ЄС передбачає проведення системних соціально-економічних реформ, спрямованих на демократичний розвиток, економічний добробут і зміцнення безпеки країни як основи підвищення стійкості національної економіки та виконання вимог, необхідних для набуття Україною членства в ЄС.

Економічні компоненти Угоди складають більшість її положень і містять секторальні питання (співробітництво у 30 сферах, графіки адаптації з визначенням переліку актів законодавства ЄС і часткових періодів імплементації їх положень, деталізація зобов'язань щодо адаптації законодавства) і торговельні (не лише торгівля товарами, а і послуги, доступ до державних закупівель, лібералізація ре-

жимів іноземного інвестування, запровадження нових правил конкурентної політики і державної допомоги, застосування більш жорстоких заходів щодо захисту інтелектуальної власності, запровадження спільних екологічних норм і стандартів, стандартів праці).

У частині четвертої Угоди «Торгівля та питання, пов'язані з торгівлею» затверджено, що сторони поступово створюють поглиблену та всеосяжну зону вільної торгівлі протягом перехідного періоду, що не перевищує 10 років починаючи з дати набрання чинності цією Угодою; встановлено правила щодо лібералізації торгівлі товарами та послугами; визначено процедури врегулювання торговельних суперечок; окреслено інституційні межі взаємодії сторін у процесі виконання відповідних положень Угоди.

Метою створення зони вільної торгівлі між Україною та ЄС є формування спільного економічного простору України та ЄС у межах поступової економічної інтеграції до спільного Європейського ринку.

Таким чином, активізація інтеграційних процесів України вплине на рівень безпеки її економіки [1].

Водночас забезпечення економічної безпеки України перебуває в прямій залежності від кадрового потенціалу державної служби. Це обумовлено не лише зарубіжною практикою, але й українськими економічними реаліями.

У цих умовах різко зростає роль державних службовців, на яких покладені обов'язки щодо забезпечення економічної безпеки. Саме державні службовці є провідниками державних інтересів в економіці, і від їхньої діяльності безпосередньо залежить ступінь виконання завдань щодо забезпечення економічної безпеки держави [2].

Реформа державної служби значною мірою визначає успіх інших реформ, результати яких безпосередньо залежать від якості управлінських рішень державних органів.

Державна служба є основою державного управління. Створення професійної державної служби має величезне значення для країни з перехідною економікою. Цілі реформування, передбачені Страте-

гією сталого розвитку «Україна-2020», схваленою Указом Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015, не можуть бути досягнуті без професійних, добросовісних та етичних державних службовців.

Реформування інституту державної служби, формування висококваліфікованого, патріотичного, політично нейтрального корпусу державних службовців, реформування системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів державної служби є одними з ключових напрямів державної політики національної безпеки України, визначених у Стратегії національної безпеки України, затвердженій Указом Президента України від 26 травня 2015 року № 287/2015.

Зобов'язання якнайшвидше провести реформи державного управління та державної служби закріплене в Плані заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС на 2014–2017 роки, Порядку денному асоціації між Україною та ЄС для підготовки та сприяння імплементації Угоди про асоціацію, Угоді про фінансування (Контракт для України з розбудови держави), Стратегії реформування державної служби та служби в органах місцевого самоврядування в Україні на період до 2017 року та Стратегії реформування державного управління України на 2016–2020 роки.

Окрім цього, зобов'язання якнайшвидше провести реформу державного управління та державної служби закріплене в Законі України «Про основи національної безпеки України» від 19 червня 2003 року № 964-IV, Коаліційній угоді, Стратегії сталого розвитку «Україна-2020», Програмі діяльності Кабінету Міністрів України, Плані пріоритетних дій Уряду на 2016 рік, якими передбачено законодавче визначення нових принципів і засад державної служби, гармонізованих із європейськими, а також у Плані законодавчого забезпечення реформ в Україні.

На виконання та відповідно до ухвалених рішень парламенту, Президента України та Уряду, а також взятих Україною міжнародних зобов'язань Верховною Радою України був ухвалений Закон України «Про державну службу» від 10 грудня 2015 року № 889-VIII (далі – Закон), який набрав чинності 1 травня 2016 року.

Закон України від 10 грудня 2015 року № 889-VIII, який набрав чинності 1 травня 2016 року, відповідає «Принципам державного управління програми SIGMA» та спрямований на вирішення основних питань державної служби. Ефективна реалізація зазначеного Закону є найбільшим викликом у наступний період. Необхідно запровадити системи реалізації Закону та забезпечити їх кадрами, які мають відповідний рівень компетентності.

В Україні різні галузі та сфери потребують фахових лідерів у системі державної служби, які б проводили національні реформи та забезпечували необхідні зміни. Необхідно залучити висококваліфікованих і компетентних фахівців, які здатні забезпечувати реалізацію пріоритетних реформ і спроможні підтримувати якісний процес формування та аналізу політики в пріоритетних галузях, зокрема у сфері економічної безпеки.

А для цього необхідно забезпечити формування системи професійного навчання державних службовців за цим напрямом. Формування ефективної системи вищої освіти у сфері економічної безпеки є важливим пріоритетом розвитку українського суспільства. Тому актуальним є розгляд вітчизняного та зарубіжного досвіду підготовки кваліфікованих управлінців за напрямом державного управління забезпеченням економічної безпеки [3].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На актуальність проблеми формування економічної безпеки країни вказують численні теоретичні дослідження й узагальнення як вітчизняних учених, таких як О. Барановський, З. Варналій, О. Власюк, В. Геєць, Б. Губський, Б. Данилишин, Я. Жаліло, С. Кавун, М. Кизим, В. Ліпкан, В. Мунтіян, Г. Пастернак-Таранушенко, В. Похилюк, А. Семенченко, Г. Ситник, В. Франчук, В. Шлемко, так і зарубіжних науковців – Д. Біго, Б. Бузана, В. Бейна, М. Жука, В. Колупаєва, А. Оцпека, Ж. Солана, В. Сенчагова та ін.

Проблема впливу активізації інтеграційних процесів на економічний розвиток країни вивчалася низкою українських вчених і фахівців-практиків, таких як І. Бураковський, Л. Волощенко, І. Матюшенко, Т. Мельник, В. Мовчан, В. Нижник, Т. Ос-

ташко, В. Резніков, В. Сіденко, В. Точилін, А. Філіпенко та ін.

Дослідженню теоретичних і практичних питань різних аспектів інтеграції присвячено значну кількість праць зарубіжних науковців, таких як де Бірс, В. Байє, Дж. Вайнер, А. Мюллер-Армак, А. Предоль, М. Алле, Дж. Мід, Ф. Герельса, Р. Ліпсей, Б. Баласа, Г. Крьомер, Р. Купер, А. Маршал, Г. Мюрдаль, Ф. Перру, Дж. Піндер, П. Уальз, Я. Тінберген та ін.

Проблему вибору шляхів інтеграції України вивчала низка українських вчених і фахівців-практиків, таких як В. Геєць, В. Точилін, В. Сіденко, А. Єрмолаєв, І. Кліменко, Я. Жаліло, О. Федірко, І. Ус, В. П'ятницький, І. Бураковський, В. Мовчан, Д. Ляпін, С. Козь'яков, А. Гончарук, В. Нижник, Н. Ничай та багато ін. [1].

Теоретичну основу дослідження становлять роботи, у яких схарактеризовано концептуальні засади професійної освіти (таких науковців, як Р. Гуревич, Н. Ничкало, В. Радкевич та ін.); висвітлено компетентнісний підхід у професійній освіті (Е. Зеєр, І. Зимня, В. Лозовецька, О. Савченко, А. Хуторський та ін.) та питання управлінської підготовки фахівців економічного профілю (В. Берека, Г. Дутка, В. Манько).

Однак наукові публікації, які розглядали б принципи та підходи щодо вивчення цих проблем у вищих навчальних закладах України, що здійснюють підготовку фахівців у галузі державного управління системою забезпечення економічної безпеки України, на жаль, відсутні [2].

Виходячи із цього, **метою статті** є дослідження зарубіжного та вітчизняного досвіду підготовки фахівців у галузі державного управління системою забезпечення економічної безпеки України.

Виклад основного матеріалу. Досвід розвинених країн світу з підготовки фахівців у сфері забезпечення економічної безпеки показує, що питання економічної та національної безпеки має велике значення. Так, у США таких фахівців готують понад 30 вищих навчальних закладів, у Великобританії – 10, Німеччині – 7, Франції – 9, Латвії – 3 тощо. Інструкціями відповідних міністерств цих країн уведено заборону на обіймання посад із безпеки,

якщо кандидат не має спеціальної освіти з цього напрямку або не пройшов відповідної перепідготовки [4].

Зокрема, у США основні засади підвищення ефективності національної освіти й науки закріплені в Законі про освіту для економічної безпеки (The Education for Economic Security Act of 1999).

Питанням підготовки фахівців у сфері забезпечення економічної безпеки приділяє увагу низка навчальних закладів країни. Каліфорнійський університет здійснює викладання проблем економічної безпеки з різних аспектів: на мікрорівні вивчають проблеми забезпечення економічної безпеки підприємств, на макрорівні – держави. Спільним для цих курсів є те, що особливу увагу вони приділяють вивченню юридичних аспектів функціонування бізнесу в США. В університеті штату Міссісіпі сформовано Центр міжнародної безпеки та стратегічних досліджень. Він займається підготовкою фахівців, які зможуть досліджувати проблеми економічної безпеки держав; крім того, проводяться численні конференції, тренінги тощо, за допомогою державного фінансування здійснюється співпраця з університетами Південно-Східного регіону США (Новий Орлеан, Вашингтон, Атланта), країнами Європи (Англія, Австрія, Угорщина) та Японією.

Крім того, коледж УТІСА пропонує курс із вивчення економічних злочинів і правопорушень, і вже в межах курсу розглядаються питання економічної безпеки держави. Загалом спільним для всіх цих навчальних закладів є те, що слухачі та студенти вивчають спочатку базові предмети економіки (фінанси, макро-, мікро-економіку, статистику, бухгалтерський облік), а вже потім переходять до вивчення економічної безпеки через призму базових знань. Для удосконалення знань з економічної безпеки в цих навчальних закладах викладається юридичне регулювання економічної сфери, тобто нормативно-правова база, у межах якої можливою є реалізація окремих напрямів забезпечення безпеки держави [3].

Японська модель управління економічною безпекою формувалася під впливом двох факторів:

- творчого освоєння зарубіжного досвіду в організації та управлінні;
- послідовного збереження національних традицій.

Освіта є ключовим фактором успіху японської моделі управління. Вона полягає насамперед у розумінні важливості навчання та вмінні японців навчатися впродовж усього життя. Порівняння систем освіти США та Японії показує, що США є лідером тільки в системі вищої освіти, а Японія є світовим лідером в усіх сферах освіти – у початковій, середній, домашній освіті, професійному навчанні. Відмінною рисою японської освіти є орієнтація навчання (з молодшого віку) на здатність спостерігати за процесами, аналізувати їх, інтерпретувати результати та здійснювати конкретні дії [2].

Розглядаючи проблему інтелектуально-кадрового забезпечення виконання функцій держави у сфері національної безпеки, варто мати на увазі, що сьогодні в провідних країнах відбувається потужна інтеграція цивільної та військової освіти разом із процесами уніфікації. Зокрема, про це свідчать принципи Декларації про європейський простір для вищої освіти (червень 1997 року, м. Болонья) та рішення Європейського парламенту від 24 жовтня 2007 року. Саме під впливом такого підходу в країнах Заходу в останній чверті ХХ ст. (а в Україні на початку ХХІ ст.) почалася розробка так званих вимог до професійної компетентності, формалізація підготовки фахівців відповідного рівня, розроблення та уточнення професійних стандартів різних спеціальностей, які по-новому вибудовували процес безперервної освіти.

Вимоги до професійної компетентності можуть набувати різних форм, але в будь-якому разі вони являють собою формалізовані зусилля ідентифікувати, виміряти, перераховувати показники компетентності. Під останніми розуміють знання, уміння, характеристики, атрибути, риси управлінців, які утворюють відносно цілісну та завершену систему.

Перелік компетентностей управлінця стратегічного рівня у сфері економічної безпеки занадто складний. Емпіричні знання, що були застосовані сьогодні, завтра

застарівають і не дають змоги адекватно реагувати на виклики та загрози безпеці життєдіяльності суспільства та держави.

Як вважає Г.П. Ситник, будь-який державний службовець України, незважаючи на те, яку посаду він обіймає, не може бути не включеним у процес забезпечення національної, зокрема економічної, безпеки держави. Саме тому необхідним є введення обов'язкового вивчення курсу основ забезпечення економічної безпеки на всіх спеціальностях [5; 6; 7].

Фахівці, робота яких пов'язана з експертно-аналітичною, консультативно-дорадчою та організаційно-розпорядчою діяльністю у сфері забезпечення економічної безпеки, повинні глибоко розуміти процеси, що відбуваються в суспільстві, знати основи теорії економічної безпеки та державного управління, проблеми науково-технічного прогресу та його соціальні наслідки, уміти оперативно приймати управлінські рішення, у тому числі в умовах невизначеності та нестачі часу, зважаючи на значну кількість чинників, іноді досить суперечливих.

Також велике значення в процесах модернізації системи підготовки та перепідготовки фахівців для системи забезпечення економічної безпеки України має необхідність подальшої адаптації системи підготовки фахівців вищої кваліфікації до європейських стандартів і вимог Болонського процесу, упровадження в практику державного управління стандартів реальної демократії, похідними яких є демократичні інституційні стандарти професійної діяльності державних службовців у сфері національної безпеки. Саме тому й далі потрібно працювати над удосконаленням змісту, форм, методів, засобів навчання державних службовців з метою забезпечення органів державної влади сучасними управлінськими кадрами у сфері економічної безпеки. Динамічність і невизначеність світових процесів, проблеми сучасного суспільного розвитку України, комплексний довгостроковий характер завдань щодо забезпечення національної безпеки висувають жорсткі вимоги до якості управління у сфері економічної безпеки, які, у свою чергу, трансформуються у вимоги до змісту навчання фахівців для вказаної сфери [5; 6; 7].

Досягнення нових вимог у підготовці державних службовців у сфері державного управління економічною безпекою України можливе тільки в системі безперервної освіти. Причому безперервна освіта державних службовців має певні особливості:

- професійна перепідготовка та підвищення кваліфікації державних службовців є найважливішими умовами їх просування по службі, що пов'язане зі щорічною оцінкою результатів їхньої службової діяльності;

- диференціація освітніх програм та індивідуалізація навчання;

- зміна підходів до навчання: використовуються андрагогічні методи навчання, тобто методи, що дають найбільшу віддачу в навчанні дорослих;

- широкомасштабне використання дистанційних освітніх технологій.

Слід зазначити, що незалежно від того, як організована безперервна освіта державних службовців, основа і якість профільних знань закладається, безумовно, вищими навчальними закладами. Саме у вищих навчальних закладах має бути розвинене прагнення до постійного підвищення свого освітнього рівня [8].

Завданням сучасної вищої школи стає розкриття та надання можливостей для реалізації творчого потенціалу всіх учасників освітнього процесу. Відповідно, розкриття та становлення потенційних особових здібностей слухачів, їхніх творчих можливостей повинні стати «наріжним каменем» у системі навчання та виховання. При цьому вирішення вищезгаданого завдання неможливе без перегляду концепції організації навчально-пізнавальної діяльності та впровадження в навчально-виховний процес інноваційних методів навчання [8].

Відмінною особливістю інноваційних методів навчання є те, що, по-перше, навчання повинне проводитися в ситуаціях, максимально наближених до реальних; по-друге, повинно здійснюватися не лише узагальнення знань, але й напрацювання практичних навичок; і по-третє, має формуватися якісно нова мотивація навчання в емоційно насиченому процесі колективної творчості (міжрольове спілкування

збільшує різноманітність мотивів, а також стимулює до спільного ухвалення рішень).

Основними інноваційними методами навчання є методи проблемного та проектного навчання, модульного навчання, ігрового навчання, методи мозкового штурму й творчих нарад, метод case-study, метод «навчання дією» та інші [8].

Особливо слід виділити метод case-study як різновид методів активного навчання та прийняття рішень. Застосування цього методу сприяє ефективному аналізу ситуацій, що виникають, виробленню умінь і навичок працювати в одній команді, відстоювати свою точку зору і зважати на думку і критику інших, розвиває активність слухачів, дух змагальності та лідерські якості.

Загалом кейс надає такі можливості [8; 9]:

1) Виявляти, формулювати та вирішувати проблеми з позиції управлінця («навчання дією»).

2) Глибше зрозуміти та застосовувати управлінські концепції (особливо через серію або цикл кейсів).

3) Зіставити та порівняти різні підходи й виробити певну типологію.

4) Осмислити проблеми та факти, використовуючи наявний досвід, бачення та судження (обмінятися думками та досвідом з іншими).

5) Розвинути свої аналітичні здібності.

6) Підвищити свою вмотивованість до участі та розвинути комунікаційні уміння й навички, тобто навчитися відстоювати свою точку зору, наводити доречні аргументи, переконувати інших.

7) Просувати знання актуальних проблем у сфері державного управління.

Переваги методу case-study в тому, що цей метод дозволяє вирішувати такі завдання:

- розробляти та приймати управлінські рішення в умовах невизначеності;
- опанувати уміння та навички дослідника;
- розробляти програму дій, орієнтованих на конкретний результат;
- застосовувати отримані теоретичні знання у вирішенні практичних завдань;
- враховувати різні точки зору під час прийняття управлінських рішень.

Слід зазначити, що якість самої кейс-ситуації, її аналізу та рівень залученості студента в обговорення відіграють ключову роль в успішному застосуванні методу case-study.

На сьогодні не склалося єдиного підходу до розробки кейс-ситуацій. Кожна наукова школа генерує своє розуміння цього феномену. Цікавий підхід В.Д. Кисельова [8; 10], що пропонує інструмент KEYKIC (аббревіатура від Key Integrated Information System – ключова комплексна інформаційна система), що дає можливість оцінювати коректність інформації, визначити неповноту, «зашумленість», упередженість відомостей, на підставі яких необхідно приймати адекватні управлінські рішення. KEYKIC – це новий дослідницький жанр, інструментальне оснащення процесу ухвалення рішень у складних і слабоформалізованих ситуаціях.

Інноваційні методи навчання можуть реалізовуватися як у традиційній формі, так і за допомогою дистанційних технологій навчання з використанням електронних навчально-методичних комплексів, електронних форм зворотного зв'язку в online- та offline-режимах; проблемно-орієнтованого міждисциплінарного підходу; проектно-організаційних технологій; командної роботи під час вирішення практично-прикладних завдань тощо.

Популярність концепції розвивального, особистісно орієнтованого, контекстного та модульного навчання, а також усе більше поширення інтерактивних форм навчання підводять до необхідності перегляду змісту навчальних програм [8].

Висновки. Отже, проблема гарантії економічної безпеки в контексті національної безпеки в сучасних умовах постає в напрямі дослідження не самої сутності явища, а механізмів забезпечення прийнятного її рівня. Ці обов'язки мають покладатись на систему державного управління, тобто на суб'єктів (органи державної влади) та відповідні їм зв'язки й механізми взаємодії.

Ефективне державне управління забезпечення економічної безпеки є можливим за умов підготовки висококваліфікованих фахівців, які точно й чітко будуть визнача-

ти національні інтереси, загрози в економічній сфері та застосовувати ті механізми державного управління, що є адекватними заданим параметрам.

Узагальнюючи, можна сказати, що надалі в межах цієї теми доцільно було б проаналізувати основні методи викладання зазначеної дисципліни, її зв'язок із практичними аспектами державного управління забезпеченням економічної безпеки держави.

Список використаної літератури:

1. Губарева І.О. Формування економічної безпеки України в умовах активізації інтеграційних процесів : дис. ... докт. екон. наук : спец. 08.00.03 – економіка та управління національним господарством / І.О. Губарева. – Харків, 2015. – 536 с.
2. Яцик М.Р. Формування професійної компетентності майбутніх магістрів з менеджменту економічної безпеки у процесі фахової підготовки : дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / М.Р. Яцик. – Хмельницький, 2016. – 298 с.
3. Чернятевич Я. Викладання навчальної дисципліни «Державне управління економічною безпекою»: зарубіжний та вітчизняний досвід / Я. Чернятевич // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. – 2011. – Вип. 1. – С. 257–264. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://visnyk.academy.gov.ua/wp-content/uploads/2013/11/2011-1-34.pdf>.
4. Франчук В.І. Концептуальні підходи до організації підготовки фахівців з економічної безпеки / В.І. Франчук // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.11. – С. 356–363. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/chem_biol/nvntu/21_11/356_Fra.pdf.
5. Соснин А.С. Менеджмент безопасности предпринимательства : [учеб. пособ.] / А.С. Соснин, П.Я. Прыгунов. – К. : Изд-во Европ. ун-та, 2004. – 555 с.
6. Марутян Р. Модернізація системи підготовки фахівців у сфері національної безпеки України / Р. Марутян // Державне управління та місцеве самоврядування. – 2013. – Вип. 3. – С. 247–255. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis-nbu.gov/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/dums_2013_3_32.pdf.
7. Ситник Г.П. Щодо проблеми сучасного кадрового забезпечення у сфері національної безпеки (матеріал семінару від 21.09.12, №1) / Г.П. Ситник // Академія національної безпеки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://nationalsecurity.org.ua/2012/10/16/2481/>.
8. Лаврова Е.В. Современные методы обучения в подготовке государственных и муниципальных служащих как одно из условий обеспечения национальной безопасности России / Е.В. Лаврова // Международный журнал экспериментального образования. – 2016. – № 2–1. – С. 64–68. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.expeducation.ru/pdf/2016/2-1/9433.pdf>.
9. Erskine J. Teaching with cases. London: Research and Publications Division / J. Erskine, M. Leenders and L. Mauffette-Leenders. – School of Business Administration, University of Western Ontario, 1981. – 305 p.
10. Киселев В.Д. Российские кейсы в жанре КЕЙКИС / В.Д. Киселев // Маркетинг услуг. – 2014. – № 1 (37). – С. 22–47.

Канавец М. В. Вопросы подготовки кадров в отрасли государственного управления экономической безопасностью: зарубежный и отечественный опыт

В статье осуществлен теоретический анализ процесса модернизации подготовки специалистов для системы обеспечения экономической безопасности Украины, определены проблемы и задачи, стоящие перед государственными служащими системы государственного управления экономической безопасностью, обобщен и систематизирован зарубежный и отечественный опыт по этим вопросам. Рассмотрены инновационные методы в системе обучения государственных служащих, определена роль непрерывного образования государственных служащих как одно из условий обеспечения экономической безопасности Украины.

Ключевые слова: *зарубежный опыт, модернизация, кадровая политика, подготовка государственных служащих, экономическая безопасность, государственное управление, инновационные методы обучения, компетентность, метод case-study, непрерывное образование.*

Kanavets M. Issues of personnel training in public administration of economic security: foreign and domestic experience

This article theoretically analyzed the process of modernization of training for the system of economic security of Ukraine, defined issues and tasks facing the civil servants of public administration of economic security system, summarized and systematized the foreign and domestic experience on these matters. Reviewed the innovative methods in the civil servants training system, highlighted the role of lifelong education of civil servants as a condition of ensuring economic security of Ukraine.

Key words: *international experience, modernization, personnel policy, civil servants training, economic security, public administration, innovative teaching methods, competence, case-study method, continuing education.*